

[Indenrigsministeren.]

Må jeg sige til hr. Maisted, at jeg havde en sjælden anledning til at sige tak til hr. Erlendsson her i tinget, og den gik såmænd bare på, at hr. Erlendsson for en gangs skyld havde forstået, hvad jeg havde sagt. Må jeg sige, at den tak kan jeg ikke bringe videre til hr. Maisted, for han har åbenbart overhovedet ikke forstået, hvad jeg har sagt om de 4.200 senge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 140 stemmer mod 24.

Underændringsforslag nr. 4
forkastedes med 133 stemmer mod 24; 7 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges med 86 stemmer mod 78.

Ændringsforslag nr. 1 og 5 betragtedes som
vedtaget med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 3.

Underændringsforslag nr. 8 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som underændringsforslag nr. 4.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som
vedtaget med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag nr. 6 betragtedes som
vedtaget med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 3.

§ 1 med de foretagne ændringer og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 14.

Mødet udsat kl. 12.30.

Mødet genoptaget kl. 14.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen [af Ove Jensen m. fl.].

(Lovforslag nr. 115. Fremsat 7/3 75. Første behandling 4/4 75. Betænkning 6/6 75).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Karl Nielsen (S):

Lovforslag nr. 115 vedrørende nedsættelse af promillen for amtsgrundskyld fra de nuværende 20 promille til 15 promille betyder, at der overflyttes 400 mill. kr. fra grundbeskatning til almindelig indkomstbeskatning.

Det parti, der har fremsat lovforslaget, er som bekendt fremskridtspartiet. Jeg er dog også vidende om, at en del af dette partis medlemmer har en teori om, at de personlige amtsskatter ikke vil stige på grund af nedsættelsen af grundskyldpromillen, idet amterne jo blot kan bruge af deres reservehenlæggelser, om man vil. Det er disse argumenter, man fører frem. Hertil vil jeg gerne sige, at folketinget ikke kan diktere amterne, at de nu skal bruge de opsparede reserver i de kommende 4-5 år. Jeg tror også, at det ville være en dårlig tjeneste at gøre skatteyderne, idet det altid har været en god, økonomisk politik, både i det private erhvervsliv og i amter og kommuner, at være selvfinansierende i størst mulig udstrækning. Derfor er jeg overbevist om, at det,

[Karl Nielsen.]

amterne sætter til på grundskyldpromillen, udskriver de i personlig skat.

Jeg så for nylig en udtalelse fra en amtsborgmester i Jylland, for øvrigt i Ribe amt, og han udtalte, at det ville blive nødvendigt at hæve den personlige beskatning, såfremt grundskyldpromillen blev nedsat fra 20 til 15. Altså er det en kendsgerning, såfremt forslaget vedtages ved tredje behandling, at de personlige skatter stiger med 400 mill. kr., og dette på foranledning af fremskridtspartiet, som ellers ikke forsømmer nogen lejlighed til at fortælle befolkningen, at netop de vil ned sætte de personlige skatter. Det, der her vil ske, er lige det stik modsatte.

Konsekvensen af lovforslagets vedtagelse bliver endvidere, at de større jordbesiddere vil få foræret i tusindvis af kroner. Godsejere vil blive foræret flere hundrede tusinde kroner pr. år — jeg vil godt understrege flere hundrede tusinde kroner pr. år — som bl. a. skal betales af lønmodtagerne. Det er en ulighedspolitik, så det batter noget.

Om ikke andet, så har vi nu klart fået afsløret, at fremskridtspartiet er et ærkekonservativt parti, der forsøger på at føre sig frem under dække af folkelig ikklædning. Må jeg herefter give fremskridtspartiet det gode råd, at det tager navneforandring til „gods ejerpartiet“. Det vil være et betydelig bedre dækkende navn end det nuværende.

Må jeg sige om ændringsforslag nr. 1, stillet af kristeligt folkeparti, at det anbefaler vi at stemme imod, da det simpelt hen ikke kan administreres og formentlig også er i strid med EF-reglerne, EFs landbrugspolitik, for så vidt angår det kontante tilskud på de 800 kr. pr. ejendom. Det andet ændringsforslag, der går ud på, at loven først skal have virkning fra og med 1976-77, stemmer vi også imod, idet vi er imod loven som helhed.

Det er vist klart fremgået, at vi ved tredje behandling vil stemme imod lovforslaget.

Aksel Pedersen (V):

Der ligger to ændringsforslag til lovforslaget. Det ene går på kristeligt folkepartis forslag om 800 kr. til samtlige noterede landbrugsejendomme, og det andet går på en udsættelse af lovens ikrafttrædelsestidspunkt til 1976-77.

Det første ændringsforslag kan venstre ikke stemme for, fordi det kun er landbruget,

man dermed støtter. Derimod kan vi stemme for det andet ændringsforslag, fordi amterne skal have tid til at indregne beløbene i deres budgetter. Det skal ikke komme som en overraskelse i et allerede fastlagt år.

Hr. Karl Nielsen siger, at det betyder millioner til det store landbrug. Nu må vi jo huske, at det, det drejer sig om, er omkring ved 380 mill. kr. i alt. Af disse 380 mill. kr. ligger de ca. 20-22 pct. på landbruget, og hvis vi tager de store landbrug, så er det nok kun 1 pct. af samtlige de beløb, vi taler om her. Det vil i det mindste stille tingene lidt mere i forhold til hinanden. Det er da muligt, at der kan findes et landbrug, hvor det drejer sig om de summer dér, men vi må også konstatere, at der er en almindelig tendens til at sige, at der er meget trist derude på landet, når der endelig kommer en god byge, for hvis det regner på et husmandssted, så regner det 20 gange så meget på naboen, der måske har en gård, der er 20 gange større, og det er jo ubehageligt. Jeg tror nu ikke, bønder vurderer det sådan, men det er muligt, at de, der skal vurdere for dem fra socialdemokratiet, gør det.

En anden ting, som jeg synes skal med ind i billedet, er, at landbruget står i en meget hård konkurrence over for EF-landbrugene. EF-landbrugene i samtlige lande kender ikke til beskatning med grundskatter i det omfang, som dansk landbrug gør. Kunne vi være med til at sætte dem ned, ville det være til gavn for erhvervets muligheder som konkurrenceerhverv.

En anden ting må vi også holde fast ved, og det er, at lettelsen først og fremmest kommer til at gælde de grundejere, vi har inden for byområderne. Det er lige ved de 80 pct. af lettelsen, der falder dér, og lettelsen dér vil først og fremmest ramme dem, der har de små indtægter, men som sidder på de opblæste grunde inden for byområderne, og det må jo da være et socialt sigte med en lov, at den rammer dem, der har de små indkomster.

I øvrigt vil lettelsen for landbrug og for erhverv i øvrigt, for det er da i særdeleshed erhvervene, også byerhvervene, der bliver lettet her, først og fremmest komme de steder, hvor indkomsterne er mindst, idet indkomsterne jo ikke i den grad vil blive påvirket. Hvis man har store indkomster, så er skattegrundlaget for den store indkomst,

[Aksel Pedersen.]

når man bytter rundt med skattegrundlaget til udskrivning på amtskommunal grundskyld, lige ved at veje hinanden op i de fleste tilfælde, når man kommer op på indkomster på over 60.000-70.000 kr. Amtsrådsforeningen var i øvrigt selv inde på i 1973, da vi fik den nye vurdering, at man ville gå ind for, at man nedsatte amtsgrundskylden med 5 promille. Man foreslog den gang selv, at der skulle være en mulighed for amterne for selv at bestemme grundskyldpromillen.

I øvrigt vil jeg sige generelt om grundskatter, at jeg vil meget gerne være med til, at vi satte en overgrænse for de samlede grundskatter i kommunerne, idet det jo er sådan, at de velstillede kommuner herovre ved København vælger at have meget store grundskyldpromiller for derved at unddrage en part af statsskatten. Det var måske noget, vi kunne blive enige om siden hen, at vi lavede en grænse dér, så vi ikke fik kommuner, der ligger i læ, fordi de udskriver meget store grundskyldpromiller.

Der er jo en sammenhæng imellem venstres stilling i forhold til grundskatter og så det forlig, vi lige har indgået om kapitalvindingsskatten. Fra venstre finder vi, at det måske nok er rimeligt at beskatte kapitalen, men vi ved, at en kapital, der bliver beskattet, mens den arbejder som kapital i erhvervslivet, vil være med til at forringe selve vilkårene i konkurrencen med den omverden, vi skal konkurrere med. Vi kan ikke beskatte kapitalen som en slutkapital, beskatte den med grundskatter, og samtidig beskatte den med formueskatter og så tro, at den fungerer lige godt som det arbejdsredskab, en kapital er for et erhvervsliv.

I øvrigt lige til slut til hr. Karl Nielsen: ja, den personlige skat i amtskommunerne vil stige fra 0,2 til 0,6 pct. ved, at vi tager de 5 promille her væk. Udskrivningsgrundlaget for personlige skatter vil derved stige med 0,1 pct., så der bliver nu ikke meget at mærke på udskrivningsgrundlaget for personlige skatter.

Maisted (FP):

Fremskridtspartiet synes selvfølgelig, det er et godt forslag, og vi er glade for, at vi har fået så bred tilslutning til dette forslag.

Jeg vil da godt lige gøre opmærksom på, at

når vi tænker på at lette med 400 mill. kr. her, så er det skam ikke vores agt, at den direkte beskatning skal stige med et tilsvarende beløb. Jeg synes, hr. Karl Nielsen sagde det udmærket, da han sagde, at selvfølgelig har amterne fri ret til at opkræve de skatter, de mener de har behov for. Det betyder selvfølgelig også, at de har lov til at gennemføre nogle besparelser, så de er fri for at øge indkomstskatten.

Når hr. Karl Nielsen taler om, at det er de større jordbesiddere, og nævner, at der er tale om flere hundrede tusinde kroners besparelse, så synes jeg, han skulle tage i betragtning, at vi taler om 400 mill. kr. Det vil altså sige, at vi nok er nede omkring promillestørrelse, når der er tale om lettelser her. De 400 mill. kr. er jo sådan rundt regnet, hvad det offentlige forbruger hver dag, så det her er, som jeg sagde under første behandling, en meget beskedent besparelse på de offentlige budgetter, som skal lette vores erhvervslivs vanskelige vilkår.

Med hensyn til ændringsforslagene kan vi ikke stemme for det første ændringsforslag af kristeligt folkeparti, idet det er ret uklart, hvem der vil få de 800 kr. pr. år, og det bliver næppe til at administrere. Vi anbefaler, at man stemmer for ændringsforslag nr. 2.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan naturligvis ikke medvirke til fremskridtspartiets forslag, ligesom vi heller ikke kunne medvirke til forslaget, da det sidste år blev fremsat af venstre. Det er en omlægning af skatterne, vi er imod.

Vi vil gerne se på de begrundelser, som fremskridtspartiet er kommet med, og som tit kommer i forbindelse med forslag af denne karakter. Vi har set det i år også ved forslag til folketingsbeslutning fra centrumdemokraterne. Et af argumenterne er jo, at man på denne måde skal tage specielt hensyn til de ældre, der sidder i eget hus, og en anden begrundelse er speciel hensyntagen til etableringsmulighederne i landbruget. Vi har en nogenlunde rimelig ordning, og den kan man naturligvis godt stille spørgsmålstegn ved, men vi har en ordning for ældre mennesker, således at de kan slippe for at betale deres ejendomsskat mod, at pengene bliver stående som prioritet i ejendommen. Det er der en del ældre mennesker der ikke

[Aasa Olesen.]

bryder sig om at gøre, men vi må jo nok sige, at vi ikke kan indrette samfundet alene ud fra hensynet til arvinger.

Det andet — spørgsmålet om landbruget — mener vi nok skal løses på en helt anden måde. Det kan i hvert fald ikke løses på denne måde, som fritager også alle de ikke-nyetablerede, altså alle de endda meget vel-etablerede, for at betale skat af deres ejendom.

Hvis grænsen på de 15 promille havde været gældende i indeværende år, ville vi i amterne have mistet knap 400 mill. kr. Det bliver ca. 450 mill. kr. for det kommende år. Denne store nedgang tror vi ikke på at amterne kan finde besparelser for. Indenrigsministeriet har regnet med, at hvis amterne skal skrive indkomstskatter ud i stedet, bliver procenten fra 0,3 til 0,6 større, end den er i dag. Det rammer først og fremmest amterne øst for Store Bælt.

Vi er nu kommet dertil, efter at vi en meget lang række år har diskuteret indkomstskatten og dens mange urimeligheder, og fremskridtspartiet har været ivrig deltager i denne diskussion, at dette folketing på torsdag, formentlig med et meget, meget lille flertal, måske kun med 1 stemmes overvægt, vil flytte en stor del af skatten på fast ejendom over på skat af arbejdsindtægter. I forhold til andre lande har Danmark i forvejen et skævt skattetryk, forstået på den måde, at vi har en meget ulige fordeling af skattearterne. Denne skævhed mener vi der bør rettes op på, og det sker ikke ved yderligere at øge skattetrykket på indkomstskatten. Dette betyder først og fremmest en ændring og en forskydning til fordel for dem, der har de store ejendomme, og til ugunst for dem, der ikke ejer jord og fast ejendom.

Må jeg så om kristeligt folkepartis ændringsforslag nr. 1, der går ud på at forhøje alle, der ejer landbrugsjord, 800 kr. i form af et fradrag i amtsgrundskylden, sige, at det mener jeg må være rekord i uigennemtænksomhed. På et tidspunkt hvor vi har det største besvær med at finde frem til rimelige besparelser, og hvor et flertal herinde, herunder også kristeligt folkeparti, har været med til at skære ned på børnefamiliers budgetter, kommer man med et forslag om skattelettelser på 100 mill. kr. til en ganske

bestemt del af befolkningen, den del, der ejer landbrugsjord.

Det er kristeligt folkepartis hensigt at forhøje alle landmænd 800 kr. om året, uanset om de er gårdejere eller husmænd, og uanset om de har en indtægt af landbrug eller på anden måde på 20.000 kr. eller 200.000 kr. Også bylandmændene kan glæde sig til at modtage 800 kr. Mon ikke alle de familier, der i denne tid mærker virkningerne af de uundgåelige besparelser, som et flertal står bag her i tinget, alle disse familier, hvoraf mange selv betaler amtsgrundskyld, som ikke bliver nedsat efter kristeligt folkepartis forslag, og alle de familier, som i denne tid får husleje-forhøjelser, vil glæde sig over, at Danmark er så rigt et land og så rummeligt, at det har plads til et parti, der synes, at vi har råd til at give tilskud til en ganske enkelt befolkningsgruppe uden nogen form for social aftrapning?

De 100 mill. kr. skal betales af alle dem, der ikke har landbrugsjord, og deri ligner forslaget fremskridtspartiets. Det eneste opmuntrende i denne sag om det ændringsforslag, som kristeligt folkeparti har stillet, er efter min mening, at ingen partier herinde er hoppet på den idé, der efter min opfattelse strider mod al retfærdighed og rimelighed.

Det radikale venstre vil stemme imod kristeligt folkepartis ændringsforslag, og vi undlader at stemme for forslagsstillernes ændringsforslag om at udskyde lovens ikrafttræden, idet vi ikke ønsker at have nogen andel i dette forslag.

Hagen Hagensen (KF):

Vi har med tilfredshed taget imod dette lovforslag og gjort bemærkninger derom ved første behandling, idet vi i princippet er enige i, at de amtskommunale grundskatter bør sættes ned. Vi tilhører derfor det mindretal, der indstiller forslaget til vedtagelse med ændringsforslag nr. 2.

Lad mig i forbindelse med de bemærkninger, der er faldet om, hvordan man vil flytte skat fra det ene sted til det andet, fra grunde over til indkomstskat, blot minde om, at der gennem dette, der nu antagelig sker, bliver et rimeligere forhold i henseende til grundbeskatning her i landet. Det drejer sig ikke alene om landbrug — jeg havde nær sagt, at det drejer sig måske mindst om landbrug — men det drejer sig ganske me-

[Hagen Hagonson.]

get om de mange, der ejer jord, der ligger i og omkring de store byer, som i de senere år gennem de meget høje vurderinger, der har fundet sted, har fået en skattebyrde, der ligger ud over det rimelige. Og så kan man i den forbindelse sige, at det også gælder, at det kommer lejere i ejendomme, der udlejes, til gode, idet grundskatter jo kan overvæltet på disse på samme måde som andre skatter, der hviler på ejendomme. Derigennem vil der også ske en udjævning i forhold til dem, der er lejere.

Lad mig sige om det ændringsforslag, der er stillet af kristeligt folkeparti, at der meget vel kan være grund til engang at drøfte spørgsmålet, om der skal være skat på produktionsjord, for det er vel egentlig det, der ligger bag ved det, der foreslås her. Men det skal bare ikke tages op nu, for det rækker langt, langt videre end det, kristeligt folkeparti søger at komme igennem med her, som er et fra partiets side ufuldkomment ændringsforslag, idet det simpelt hen går på, at alle ejendomme, der er noteret som landbrugsejendomme, skal have et fradrag på 800 kr., dog vel ikke mere, end de skal betale i skat af grunden til amtskommunen. Der er jo ganske mange ejendomme, om hvilke det gælder, at de vel stadig væk er noteret som landbrugsejendomme, men ikke hører ind under det, man normalt vil kalde for egentligt landbrug, og det ville derfor være mindre rimeligt, for at sige det meget pænt, om der skulle ydes et tilskud til disse.

Jeg skal undlade at komme ind på de bemærkninger, som hr. Aksel Pedersen gjorde om forholdet mellem grundskatter, formuebeskatning og kapitalvindingsskat. Det kunne være fristende, men kendsgerningen er den, at her taler vi alene om grundskatter, og her er vi med til at lempe, på samme måde som vi ikke har villet være med til at skærpe for så vidt angår kapitalvindingsskatten, hvad derimod hr. Aksel Pedersen har været med til, og som man nu naturligt vel skal søge et forsvar for.

Fru Aase Olesen siger, at når man antagelig om et par dage med et spinkelt flertal vedtager denne ændring eller denne omlægning af beskatningen til amtskommunen, så sker det med et spinkelt flertal. Det er muligt det gør det, men det er nu engang kendsgerningen i dette hus, som vi må tage til efter-

retning. Det var vi nogle stykker der måtte gøre nu i formiddags, da spørgsmålet om udgiftsgrundlaget var til bedømmelse, og hvor man også antagelig med et spinkelt flertal vil vende sig imod en rimelig ordning på dette område.

Vi hører til blandt dem, der søger at finde frem til en rimelig ordning for grundbeskatningens vedkommende, og har derfor sammen med andre sluttet os til det foreliggende forslag, som vi anbefaler bliver gennemført.

Kristine Heltberg (SF):

Jeg skal ikke gentage de mange udmærkede ting, der er blevet sagt af ordførerne for socialdemokratiet og det radikale venstre. Jeg skal gøre det ganske klart, at socialistisk folkeparti naturligvis ikke kan medvirke til, at man overfører skatteudgifter fra det store hartkorn til almindelige løndætægter. Det forekommer mig, at dette forslag simpelt hen er grotesk, hvis man tager det som udtryk for forslagsstillernes skattepolitik. Det forekommer mig at være noget af det mest selvmodsigende, jeg har været ude for.

Vi vil naturligvis heller ikke kunne tilslutte os kristeligt folkepartis ændringsforslag, da det dels forekommer mig at være meget dårligt gennemtænkt, dels ikke hjælper de eventuelt klemte landmænd, der kan være tale om. Disse klemte landmænd skulle måske have tænkt lidt over det, før de fik os lokket med ind i EF. Det ser ud til, at man også fra venstres side er kommet med nogle beske bemærkninger omkring landbrugsstøtten i andre lande inden for EF, som åbenbart generer danske landmænd. Vi kan ikke se, at det er nogen grund til, at vi skal hjælpe dem ud af den knibe, de måtte være kommet i.

Det helt afgørende er imidlertid, at lovforslaget ikke bliver vedtaget ved tredje behandling. Ved andenbehandlingen vil vi stemme nej til kristeligt folkepartis ændringsforslag, hvorimod vi ikke ønsker hverken at tage stilling for eller imod forslagsstillernes eget ændringsforslag om udskydelse. Vi vil ikke have noget som helst med dette lovforslag at gøre. Det er urimeligt.

Ritta Ahm (KrF):

Allerede ved første behandling nærede jeg betænkelighed ved fremskridtspartiets for-

[Ritta Ahm.]

slag om nedsættelse af grundskyldpromillen, fordi jeg ikke mente, at vi havde de 400-500 mill. kr. ude i amterne. Men kristeligt folkeparti har altid været imod skat på produktionsjord, og derfor er det vi har stillet dette ændringsforslag, hvor grundskyldpromillen stadig fastholdes på de 20, men alle ejendomme, der er matrikuleret som landbrugs-ejendomme, får et fradrag i den amtskommunale grundskyld på 800 kr. pr. år. Dette ændringsforslag indebærer kun et tab på fra 130 til 140 mill. kr. for amtskommunerne og ikke de 400-500 mill. kr., som fremskridtspartiets forslag indebærer. Derfor håber jeg, at man stemmer for vores ændringsforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Selv om vi befinder os midt i juni måned, skulle man næsten tro, det var omkring juletid. Disse forslag er jo faktisk gaver, og det er gaver til en ganske bestemt gruppe af befolkningen. Vi kan bare tage et par eksempler, f. eks. Bregentved gods. Hvis dette forslag skulle blive vedtaget, ville det være en forøring på 175.000 kr. Eller tager vi storgodsejeren Tido Wedell, så er det en forøring på 190.000 kr.

Så siger man, at dette skulle være noget med besparelser. Realiteten er jo, at disse penge kunne blive opkrævet over de personlige skatter, fordi kommunerne skal bruge disse beløb. Det vil altså sige, at disse gaver skal betales af ganske almindelige arbejderindtægter. Jeg synes, det i og for sig er meget symptomatisk for de partier, der har fundet frem til at være sammen om disse forslag, for hvad enten de kan lide det eller ej, så kommer de faktisk her til at bekende kuler, at det ikke er hele befolkningens interesser, de varetager, men først og fremmest nogle bestemte grupper.

Jeg vil gerne sige om det ændringsforslag, der er stillet af kristeligt folkeparti, at om det ikke er en Guds gave, så er det i hvert fald en gave til alle dem, som har en eller anden landbrugsejendom, stor eller lille.

Om alt det her kan man jo sige, at man mærker hensigten og bliver forstemt. Jeg kan da på mit partis vegne sige, at vi ikke alene vil gå imod disse forslag, vi vil også gerne prøve at oplyse befolkningen om den

holdning og den linje, der i virkeligheden ligger bag ved det her.

Hvad er en skattepolitik opgave? Den er to ting. Den ene ting er, at der skal skaffes penge til at gennemføre mange forskellige samfundsopgaver. Den anden side af sagen er, at der skal ske en omfordeling af ikke alene indtægter, men også af formuer. Med hensyn til omfordelingen har den en ganske bestemt retning, som kommer til udtryk i disse forslag. Det tror jeg, det er meget nyttigt, selv om det er nogle dage, før folketinget slutter, at det kommer til befolkningens kundskab. Jeg vil da også håbe på, at såvel ændringsforslagene bliver stemt ned nu, som at selve hovedforslaget bliver det ved tredje behandling.

Jes Schmidt (CD):

CD-gruppen kan ikke stemme for det af kristeligt folkeparti stillede ændringsforslag, men vi kan stemme for det ændringsforslag, som går ud på, at lovens ikrafttræden udsættes til den 1. april 1976, ikke fordi vi i og for sig mener, at amterne ikke kunne bære det i dag, det kan de uden tvivl uden skatteforhøjelse, uden forhøjelse af de direkte skatter, men alene af den grund at det ikke er godt at gribe ind i bestående, besluttede budgetter.

CD stemmer for dette lovforslag, for denne nedsættelse af amtsgrundskyldpromillen, af retfærdighedsgrunde og af principielle grunde. CD ønsker at befri produktionsjorden i Danmark for en urimelig beskatning. Vi ønsker en ligestilling af landbruget med andre erhverv, hvis produktionsmidler heller ikke beskattes, og vi ønsker også at lette livet for de medborgere, som bor i eget hus.

Vi havde gerne set, at der tillige blev besluttet en aftrapning af grundskylden over en årrække, fordi også det efter vor mening ville være rimeligt og retfærdigt, og vi kan simpelt hen ikke røres af de tårepersende ord om det store hartkorn, om de grønne eller røde godsejere. Det er en gammeldags demagogi, som ikke passer ind i året 1975.

Fru Aase Olesen, meget beredt i dag, talte om, at der bestod en skatteskævhed her i landet, større end i andre lande, og det kan vi vistnok blive enige om. Med denne lille, beskedne lovændring, vi her foretager, ret-

[Jes Schmidt.]

ter vi lidt på de bestående skævheder, men ud over det er jeg enig med fru Aase Olesen i, at der består en stor skatteskævhed her i landet. Det er derfor, partiet centrum-demokraterne ønsker en flytning af flere direkte skatter over på indirekte skatter, så borgerne selv kan bestemme — til en vis grad i hvert fald — hvor meget eller hvor lidt skat de vil betale, så de kan indrette deres forbrug efter det, de selv måtte ønske.

Sigsgaard (VS):

Der er ikke nogen anledning for mig til at sige ret meget ved denne lejlighed. Jeg kan tilslutte mig, hvad ordførerne for socialdemokratiet, DKP, SF og det radikale venstre har sagt, og skal kun lige sige, at når nu forslagsstillerne siger — ja, det var hr. Jes Schmidt, der sagde det — at amtskommunerne kan såmænd sagtens bære det indtægtstab på 380 mill. kr. eller 400 mill. kr., de behøver ikke at sætte indkomstskatten tilsvarende op, så ved jeg ikke, hvad hr. Jes Schmidt overhovedet bygger det på. Der foreligger ikke, efter hvad der er mig bekendt, nogen som helst oplysninger om, at det skulle forholde sig sådan. Hvis det endelig var rigtigt, ja, så var der basis for at nedsætte indkomstskatterne i stedet for med de samme 400 mill. kr. Jeg må slutte, at det, der har været sagt her om, at man forsøger at overvælte en byrde på nogle hundrede millioner kroner fra en befolkningsgruppe, som noget bedre kan bære den, til en befolkningsgruppe, som væsentlig vanskeligere kan bære den, det er korrekt. Det er altså et til det yderste usocialt forslag, der her er tale om, og vi vil selvfølgelig gøre alt, hvad vi kan, for at medvirke til, at det ikke bliver vedtaget.

I den retning er jeg enig med hr. Kaj Hansen, der vil oplyse befolkningen om, hvad der sker her. Det vil jeg da gerne hjælpe med. Det er jo lidt vanskeligt derved, at de partier, der gennemfører denne streg, som altså koster en væsentlig del af befolkningen 400 mill. kr., i meget høj grad behersker massemedierne og dermed gør det vanskeligt for hr. Kaj Hansen og os andre at nå ud, når vi ønsker at fortælle om, hvad der egentlig er sket i denne sag.

Jeg skal kun til slut spørge ministeren, hvilke konsekvenser regeringen drager af en

eventuel vedtagelse af et forslag som det, der ligger her.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Ove Jensen*) (FP):

Jeg vil først takke ordførerne fra venstre, konservative og centrum-demokraterne, fordi de vil støtte dette udmærkede forslag.

Til hr. Karl Niensens bemærkning om, at det er en kendsgerning, at indkomstskatten vil stige med samme beløb, som grundskatterne nedsættes, vil jeg sige, at det er ikke en kendsgerning. Hr. Karl Nielsen er måske ikke opmærksom på, at der er fremskridtsfolk ude i alle amtsråd, men de skal nok sørge for, at indkomstskatterne ikke stiger ude i amterne. Hvis beskatningen skal lattes, så må amterne naturligvis være med til det.

Til hr. Karl Niensens bemærkninger om, at det gavner de store jordbesiddere, må jeg sige, at denne skattelettelse kun for 1 pct.s vedkommende vil gavne de store jordbesiddere, så det er altså en meget søgt bemærkning at komme med.

Til fru Aase Olesens bemærkning om, at vi ikke kan indrette samfundet efter pensionister og arvinger: nej, men vi kan i hvert fald indrette samfundet således, at vore pensionister kan få gode og trygge forhold, når de efter et langt livs indsats skal nyde deres otium. Med hensyn til fru Aase Olesens bemærkning om, at vi har et skævt skattetryk her i landet: det, der er mest karakteristisk, er, at vi har et ualmindelig højt skattetryk, og både folketing, amtsråd og kommunale råd må være med til at få dette skattetryk lettet.

Med hensyn til fru Kristine Heltbergs bemærkninger om, at forslaget er selvmodsigende, kun dette, at forslaget tilsigter at bringe den amtskommunale grundbeskatning tilbage på samme niveau som før de høje stigninger i grundværdierne ved den 15. almindelige vurdering.

Til hr. Kaj Hansen vil jeg sige, at det er hele befolkningens interesse, vi varetager, og hvis hr. Kaj Hansen havde læst vores forslag om forhøjelsen af den skattefri bundgrænse til 19.000 kr. og vores forslag om en forhøjelse af folkepensionen, så ville hr. Kaj Hansen også have forstået dette.

Forslaget vil i øvrigt medføre en generel nedsættelse af boligudgiften for både ejere

[Ove Jensen.]
og lejere, og det vil være en stor hjælp for de pensionister, der har vanskeligheder ved at betale de høje grundskatter, som i mange tilfælde tvinger dem til at sælge deres bolig eller lide afsavn på anden måde. Det kan ikke være rimeligt, at vi skal byde vore pensionister sådanne forhold.

Jens Møller (Kr.F):

Kristeligt folkeparti går principielt ind for, at skatten på produktionsjord skal afskaffes såvel som skatten på alle andre produktionsmidler. Dette lovforslag er med til at sætte skatten ned på produktionsjord, men dermed er også alt sagt, hvad der kan siges af godt om det. Det betyder, som det er fremhævet fra mange sider, et stort tab for amtskommunernes kasser, og dermed vil det medføre stigning i skatterne. Så kan fremskridtspartiet sige så meget, de vil, at det vil de hindre derude; vi ved jo alle, at de ikke har flertal i nogen af amtsrådene.

Det er en lettelse af skatten på produktionsjorden, ja vel, men reelt er det kun til fordel for de store jordbesiddere og dem med de virkelig dyre grunde, forholdsvis dyre grunde, som vel at mærke samtidig af en eller anden grund har fået deres trækprocent sat med. Det er de mennesker, der i forvejen betaler forholdsvis lidt i skat, der får fordel af det. Ja, og så statskassen, den vil også få fordel af det, fordi man her vil nedsætte en skat, der er fradragsberettiget, og i stedet for hæve en skat, der ikke er fradragsberettiget.

Jeg tror, mange rundt omkring, når de hører dette lovforslag, vil tænke: nu skal vi sidde bedre i det. Men mange vil blive slemt skuffet. De vil opdage, at det vil ikke kunne komme til at betale sig for den store, brede befolkning; det er en dyr løsning, men på et presserende problem.

Derfor har vi fremsat vores ændringsforslag i forsøg på at opnå det, som vel først og fremmest må være hensigten, nedsættelse af skatten på produktionsjorden uden alle de negative sider, som er i dette forslag.

Jeg må måske sige henvendt til den radikale ordfører, at man må lægge mærke til, at vores forslag er ikke noget selvstændigt forslag, det er et ændringsforslag til noget andet. Det vil betyde, at amtskommunernes tab kun bliver en fjerdedel af, hvad det el-

lers ville blive. Det vil altså medføre en betydelig mindre stigning i skatterne til amterne til fordel for alle. Samtidig vil det være til forholdsvis større fordel for de små og middelstore landbrug. Der vil blive 800 kr. til hver, enten det så er Wedellsborg, eller det er en ganske almindelig landmand, et familiebrug osv., det samme til dem alle, altså helt anderledes socialt afbalanceret. Er der enkelte ting i det, man synes der kan være vanskelige, så er vi da villige til at se på det, hvis man vil have lovforslaget i udvalg igen, om der er noget, der kan ændres, så det kan blive lettere at have med at gøre.

Nu står vi i den situation, at vi til tredje behandling, hvis vores forslag bliver stemt ned, som det jo tyder på, skal stemme om dette forslag fra fremskridtspartiet. Forholdene i folketings salen er i dag sådan, at ingen på forhånd kan vide, om denne afstemning vil gå den ene vej eller den anden vej, om vi skal have et sådant forslag, der altså har mange kedelige sider ved sig, eller om det skal forkastes. Her kommer vores forslag som en slags mellemtung, der tager noget af det bedste med og undgår det dårligste ved forslaget. Derfor ville det have været rimeligt, mener jeg, at de ansvarlige partier her i salen var gået sammen om dette forslag, der i realiteten er tænkt som en form for mæglingforslag, i stedet for at spille hasard i så vigtig en sag og gå til en afstemning, hvor ingen på forhånd ved, om den vil bringe det ene eller det andet. Ved vores forslag vil vi nemlig kunne hjælpe landbruget, især de mindre, tabet for amterne vil blive betydelig mindre, det vil blive bedre for lejerne, det ville være blevet bedre for parcelhusene med forholdsvis normale grundværdier, og det ville blive bedre for de små og mindre landbrug.

Jeg vil opfordre partierne til at tænke over sagen endnu en gang, om man virkelig vil spille hasard her, eller om man ikke vil prøve at finde frem til en fornuftig mellem-løsning.

Buchart Petersen (S):

Inden ministeren kommer op og sætter tingene lidt på plads, vil jeg gerne lige sige et par ord til dette. Det er nærmest centrum-demokraterne, der kalder mig herop, idet der blev nævnt noget om grønne eller

[Buchart Petersen.]

røde godsejere eller landmænd, eller hvad vi nu skal kalde dem. Det er meget rart med lidt farver på tingene. Man undrer sig jo over, når man sidder og hører dette, især i disse dage, hvor man ved man klemmer alle de små folk, som sidder i lejligheder, med lejeforhøjelser over hele linjen, at der så er en kategori af os — og så har jeg taget mig selv med, hr. Jes Schmidt — der eventuelt skulle slippe noget billigere. Man er altid glad for at slippe noget billigere, men jeg er opfødt i et hjem, hvor vi havde respekt for naboen også og dermed nogenlunde ren samvittighed, så jeg kan ikke sidde og overhøre dette her i dag uden at tage ordet. Hr. Kaj Hansen fra kommunisterne sagde: det er jo julegaver, der gives her i sommertiden. Ja, det er det, hr. Kaj Hansen. Vi fra det store landbrug får tusinder af kroner forærende kontra alle dem i den nederste klasse, som skal betale. Jeg har de eksakte tal for Vestsjællands amt, hvor jeg har siddet i 20 år og haft med skat at gøre i skatteråd osv. og har følt det på min krop, hvad det vil sige. Hver evig eneste gang vi lagde et par procenter på den direkte skat, slap godsejeren, greven, baronen, eller hvem det nu kunne være, selv om han trådte på den megen jord, fordi han ingen skatteindtægt havde; vi fik ingen penge ind dér, hvis vi ikke havde en grundskyld, som virkelig talte. Se, det er jo sagen. Den problemstilling er vi ikke kommet ud over endnu, så længe — og dér er jeg efter mit eget parti og skatteministeren — vi ikke har fået en skattereform, for det er jo det, det drejer sig om. Hvis vi kommer til at betale skat efter evne alle sammen, så kan vi tage dette op til vurdering, for så er det måske rimeligt, at vi ikke skal have skat på produktionsjord, ej heller dækningsafgift i byerne, som jeg kender indtil trivialitet, for her er fabrikerne nemlig også taget med; vi skal vel tage dem alle sammen med og ikke kun et fåtal af os.

Så længe vi ikke har den skattereform, så er det helt ved siden af, at fremskridtspartiet kommer med sådan et forslag. Til vores ærede medlem dernede — ja, jeg plejer altid at kalde det ærede medlem fodermesteren, men det er jo ligegyldigt, altså et af fremskridtspartiets ærede medlemmer, der i tide og i utide fra denne talerstol er stået op og har sagt: vi taler arbejderbevægelsens sag,

vi gør dit, og vi gør dat — vil jeg sige, at det kan ikke nytte noget, fordi han har trukket med dronningens gedebuk dernede på den egn, at han ikke har fundet ud af, at greven betaler måske ikke så meget i skat, som han har gjort. Det er nemlig det, vi skal have frem hele tiden. Vi skal ikke falde på rumpen, fordi man har været et eller andet sted, og så komme med sådan nogle ideer. Det, det drejer sig om, er jo, at landbruget har fået en forrentningsprocent, som lå over det, hr. Per Hækkerup advarede imod, dengang vi gik ind i EF. Da sagde han: I er jo nok med på, I kommer til at betale skat, gode landbrugere, når vi kommer i EF, for så kommer vi over den grænse med hensyn til forrentningsprocent, vi havde. Den er vi kommet over, og så skal vi betale grundskyld, hvad enten det er til kommune eller amt.

Der er én ting, vi ikke skal glemme. I må ikke være så blåøjede at gå med på, at den lille mand i lejligheden skal betale for alle store, for det er jo sagen. Det smitter også af på kommunegrundskylden næste gang. Her har vi været oppe at slås om, hvorvidt promillen skulle ligge på 16, 17 eller 13 — det er i Dianalund i Vestsjællands amt for at tage det helt nøjagtigt, hvor jeg kender forholdene — eller på 19 promille eller meget højere her i København. Det ved enhver.

Jeg har de eksakte tal, og jeg vil gerne lige have lov at læse dem op. Tallene gælder for en gift lønmodtager med hus — for det er jo det, det drejer sig om, og også det, man taler om bl. a. fra det konservative folkeparti. Han har en grundværdi på 30.000 kr. — det er jo ikke ejendomsskylden, vi står og taler om, det er grundværdien, og den ligger nogenlunde sådan — og så har han en indkomst på 45.000 kr.; det er det, en arbejdsmand har i dag i al almindelighed. Der bliver en skalaindkomst på 27.000 kr. Hustruen har ingen indtægt. Det bliver et minus for ham på 48 kr. Hvorfor skulle vi give ham 800 kr.? Det vil altså sige 750 kr. rundt regnet. Hvorfor skulle vi forære ham dem efter kristeligt folkepartis system? Det kan da ikke være rigtigt, når alle andre, som sidder i lejligheder, bliver sat op i husleje.

Dernæst tager vi en gift lønmodtager med hus, igen med en grundværdi på 30.000 kr., men med en indkomst på 70.000 kr. Det er

[Buchart Petersen.]

der også mange der tjener. Hustruen har en indkomst på 50.000 kr. Der bliver et minus for ham på ca. 450 kr. Hvorfor skulle han have 800 kr.?

Nej, de røde eller grønne godsejere vil lukrere på det her, og jeg vil bare sige til venstre, at I kan ikke være bekendt, I ryger på den galej, som fremskridtspartiet kommer med nu. Det er jo direkte asocialt, hr. Anders Andersen.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Hr. Buchart Petersen var så venlig at sige, at jeg skulle sætte tingene på plads. Det skal jeg nok vare mig for at sige at jeg kan. Men der er både talt om dronningens gedebuk og julegaver heroppefra, og det kan i de relationer, det er nævnt, være rigtigt.

Må jeg sige, at jeg kan under en eller anden forudsætning måske have en form for sympati for det forslag, som kristeligt folkeparti har stillet. Den sympati, jeg kan have, skyldes, at det kun koster 1/4 af det forslag, som fremskridtspartiet har fremsat. Det er også den sympati, der ligger.

Hr. Maisted burde vide — eller også ved han det og taler mod bedre vidende — at landbrugsjord ikke uden videre er noteret i matriklen som landbrugsjord. Det er i og for sig kristeligt folkepartis forslag, så det har måske mere relation til kristeligt folkeparti end til hr. Maisted, det beklager jeg i og for sig. Når man samtidig er inde på fra kristeligt folkepartis side at tale om produktionsjord, der skal fritages, så må jeg sige, at det er jo ikke bare landbruget, der betaler for produktionsjord, det er også andre erhverv, og andre erhverv har specielt i dette område, som vi har talt om tidligere i dag, en langt, langt højere grundværdi af den jord, de benytter til erhvervsformål, end landbruget i mange henseender har. Man skal også huske, at landbruget jo er fritaget for beskatning af den jord, der hører til stuehusene, og har fået en særlig fordelagtig behandling, når det drejer sig om stuehusene og den jord, der hører til stuehusene.

Må jeg sige til hr. Aksel Pedersen, der ikke var så heldig at få det igennem, da venstre fremsatte forslag, at det er jo ikke bare et spørgsmål om 400 mill. kr. Vi har just i dette folketings behandlet forslag om, at amtskommunerne skal betale 321 mill.

kr. til statens sygehuse. Derudover har vi vedtaget ved finansloven, at kommunerne, amtskommunerne, skal betale ca. 100 mill. kr. af det, vi kalder besparelserne. Det vil sige, at hvis man vedtager det forslag, som fremskridtspartiet her har fremsat, så skal amtskommunerne betale 900 mill. kr. mere i direkte beskatning, overflyttet til en i forvejen stigende kommunal beskatning. Jeg må nok sige, at det er noget, der virkelig falder i tråd med det, som fremskridtspartiet står for, nemlig at indkomstskatten skal ned, og at de indirekte skatter skal reguleres derefter.

Jeg kan ikke på nogen måde være enig i det ændringsforslag, som kristeligt folkeparti har stillet, men må anbefale at stemme imod, selv om det altså giver den lettelse i forhold til det oprindelige forslag.

Det er sagt heroppefra, at det kun er nogle få, der får lettelser på 100.000-200.000 kr. Det må falde vældig godt i tråd med det parti, der kalder sig Danmarks næststørste arbejderparti, at man med en lovgivning ser stort på — uden hensyn til, om det er mange, eller det er få — at man får en lettelse i en beskatning, hvor man ikke har mulighed for at få beskatning ad anden vej, på mellem 100.000 kr. og 200.000 kr. Jeg må sige, det er en meget, meget let og letfærdig betragtning med hensyn til, hvordan skattebyrden skal fordeles.

Når hr. Aksel Pedersen siger: vi skal til at tale om overgrænser for kommunal grundskyld, så ved hr. Aksel Pedersen godt, at vi tidligere i dette folketings har sagt: det er noget, kommunerne selv bestemmer. Men jeg forstår, at venstres synspunkt, når det drejer sig om nærdemokrati, bestemmes af, hvad venstre egentlig står for, når det drejer sig om at varetage landbrugets interesser. Så er det, ligesom nærdemokratiet ikke rigtig fænger mere.

Hr. Maisted har den fikse idé, at bare man her bestemmer, at amtskommunerne kun må udskrive grundskyld med 15 promille, så sparer man resten. Hr. Maisted, som var et, jeg vil ikke sige estimeret amtsrådsmedlem, men dog et amtsrådsmedlem, må dog vide, at man ikke herfra kan diktere og sige, at amtskommunerne, fordi man nedsætter grundskyldpromillen, skal spare 400 mill. kr., for sagen er den, at der i loven står, at man skal udskrive halv-

[Indenrigsministeren.]

delen af skatterne på grundskyld, men dog højst med 20 promille; nu vil man altså have ændret det til 15 promille, men det indicerer på ingen som helst måde, at de penge, man her taler om, ikke bliver udskrevet i direkte skat.

Hr. Maistedes og fremskridtspartiets forslag er simpelt hen en opfordring til at udskrive de direkte skatter med en højere procent og med de penge, som det drejer sig om, 400 mill. kr. Som det er nævnt, kommer hertil 500 kr. plus den stigning, der i øvrigt kommer, men det falder åbenbart helt godt i tråd med, hvad fremskridtspartiet i øvrigt står for.

Må jeg sige til fru Aase Olesen, at i denne sag er jeg mere glad, end jeg var i den tidligere. Jeg kan erklære mig, om ikke 100, så 110 pct. enig i det, fru Aase Olesen sagde. Det er ikke bare en stigning på 0,3 til 0,6 pct. Det er en stigning langt, langt stærkere. Ønsker man virkelig en sådan forskelsbehandling? Som hr. Buchart Petersen sagde, gennemførte vi lejeforhøjelser — godt nok i et forlig — hvor andre kommer til at betale, og så letter vi ensidigt for nogen, som efter min opfattelse ikke har behov for at få den lettelse, som i øvrigt også vil afsætte sig i ejendomspriserne på et senere tidspunkt.

Hr. Hagen Hagensen, som jeg i sidste sag var meget enig med, må jeg her erklære mig fuldkommen uenig med. Til hr. Jes Schmidt vil jeg sige, at jeg er af den opfattelse, at kommunerne skal selv have lov til at bestemme. Der er noget, der hedder kommunalt selvstyre, som jeg forstår hr. Jes Schmidt også står for, men jeg forstår, det har sin begrænsning — sine særdeles snævre grænser.

Hr. Sigsgaard spurgte lidt kryptisk, hvilke konsekvenser regeringen drager af dette. Må jeg for det første sige, at det er ikke indenrigsministeren, der drager konsekvenser på regeringens vegne, det er statsministeren. Men lad mig i al stilfærdighed sige, at den konsekvens, jeg kunne tænke mig man måtte drage, det var den, at nu kan amtskommunerne kun udskrive 15 promille, hvis dette folketing — mod bedre vidende, havde jeg nær sagt, eller mod en bedre måde at gøre det på — skulle vedtage, at grundskyldpromillen kun måtte være 15.

Hr. Ove Jensen siger nok så flot, at fremskridtspartiet skal nok sørge for, at indkomstskatten ikke stiger rundt omkring i amtskommunerne. Må jeg i al stilfærdighed sige til hr. Ove Jensen: pas nu ikke at skræve så meget, så bukserne sprænges, for mig bekendt har fremskridtspartiet ikke flertal i noget som helst amtsråd og får det forhåbentlig heller ikke i lang tid.

Må jeg sige til hr. Jens Møller, at bortset fra ændringsforslaget så kunne den tale, som hr. Jens Møller holdt herfra, være holdt af den socialdemokratiske ordfører. Det lover vældig godt for afstemningen ved tredje behandling. Hvis hr. Jens Møller står ved de ord, som hr. Jens Møller sagde her fra talerstolen, så er jeg meget, meget tryk for afstemningen ved tredje behandling. De var som talt ud af mit hjerte bortset fra ændringsforslaget; hvis hr. Jens Møller og kristeligt folkeparti skal drage en konsekvens af det, som hr. Jens Møller sagde, så er der kun én vej ved tredje behandling, det er at sige: når man ikke ville tage det, der var mildt, så spiller vi ikke hasard. Det er jeg enig med hr. Jens Møller i.

Karl Nielsen (S):

Må jeg sige til hr. Aksel Pedersen, at det forunder mig ikke, den stilling, som venstre har til grundskatter. Hr. Aksel Pedersen tager nogle eksempler frem og viser, at det næsten ikke betyder noget for nogen, men en kendsgerning er, hvordan man end vender og drejer det spørgsmål: de i tusindvis af kroner, som de større jordbesiddere — og jeg vil godt understrege: de større jordbesiddere — får foræret her, skal nu engang betales af andre, og det bliver i al væsentlighed lønmodtagere, der kommer til at betale.

Hvis vi eksempelvis tager et mindre landbrug med en grundskyld på 200.000 kr., så vil det få en lettelse på 1.000 kr. Den samme landmand har en skalaindkomst på 60.000 kr. Jeg lægger 1.000 kr. til, fordi vi skal tage højde for skattelettelsen i grundskatterne. Han vil komme til at betale 183 kr. mere i personlig skat for at få en skattelettelse på 1.000 kr. Det var måske til at leve med, fordi det er mindre landbrugere. Men hvis vi kommer op på 1 mill. kr. i grundværdi, så vil han få en lettelse på 5.000 kr., og der er ingen garanti for, at hans skattepligtige indkomst er over 61.000 kr. Han får altså

[Karl Nielsen.]

5.000 kr. og skal betale 183 kr. mere i personlig skat, hvis vi går ud fra en gennemsnitlig stigning på 0,3 pct. i de personlige skatter til amter.

Hr. Ove Jensen ville love, at selv om amterne fik et mindre provenu ind på grund af nedsættelsen i amtsgrundskylden, så ville han garantere for, at de personlige skatter ikke ville stige. Mig bekendt sidder der kun et eller to medlemmer fra fremskridtspartiet rundt omkring i amtsrådene her i dette land, og jeg tror ikke, de har så stor indflydelse. For øvrigt kender jeg da et par fremskridtsfolk, som er yderst fornuftige og fører fornuftig politik ude i amterne — i modsætning til det, der sker herinde i tinget fra fremskridtspartiets side.

Aksel Pedersen (V):

Hr. Buchart Petersen og hr. Jens Møller nævner de meget store beløb, som man mener falder nogle steder i landbruget. Lad mig sige med det samme, at dansk landbrug har igennem de sidste år stagneret. Man har ikke haft den produktionsfremgang, som har været kendetegnet for de lande, vi arbejder med inden for EF. Det kunne jo tyde på, at man arbejder med en for lille kapital, at man har behov for en større kapital, måske også på de helt store gårde.

I øvrigt har jeg vanskeligt ved at forstå, at man bliver ved med at tale om landbruget, når kun en femtedel af beløbet falder på landbruget. De fire femtedele, der falder på byejendomme, springer man altså let og elegant over. Det drejer sig om erhvervsliv. Det drejer sig om udlejningsejendomme. Det vil altså sige, at der også er basis for sænkning af huslejen i disse ejendomme.

Fru Aase Olesen nævner, at de ældre mennesker i dette land har den gode ordening, at de kan få ejendomsskatterne skrevet til som gæld. Ja, det svarer meget nøje til den måde, vi har behandlet de små sparere på igennem mange år; de, der sætter penge i banken, opdager, at pengene bliver ødelagt af inflationen, og de, der sparer op til eget hus, opdager, at de ender med at have en gæld i det hus, fordi man har blæst værdierne op. Hvis det er radikal politik, så ønsker jeg i det mindste ikke at føre radikal politik.

I øvrigt vil jeg lige gøre opmærksom på amtsrådenes henvendelse fra 1973 endnu en gang, hvor de sagde noget om, at de ønsker at blive frit stillet i forhold til at udskrive de 20 promille, idet de fandt, at opblæsningsen af værdierne ville give større andel i den skattemængde, der kom ind, end de selv fandt rimelig. Jeg synes dog også, det er værd at tage med ind i betragtningerne.

Der kunne være grund til at have taget hul på mange af de ting, der er blevet sagt, men jeg synes ikke, der egentlig er mening i at forlænge debatten, for enhver står jo på sit standpunkt. Jeg kan dog ikke lade være med at nævne, at hr. Kaj Hansen og hr. Sigsgaard nævner Bregentved og kommer til de fantastiske summer, som de dér finder. Nu tror jeg nok, man skal se de summer i forhold til den forretning, de godser er, når man endelig skal hæfte sig ved dem. Det var muligt, at der også var behov for yderligere store investeringer, og de er dog arbejdspladser for mange mennesker, der får deres indkomst dér hver dag. Det springer man også over.

Når venstre går ind for sagen, så er det, fordi vi mener, at vi dermed støtter en produktion. En produktion skal nu engang ikke beskattes undervejs, den skal beskattes som færdigvare, når den ligger som en indkomst; venstre ønsker at være med til at fritage produktionen for beskatning undervejs.

I øvrigt vil jeg også sige, at med kristeligt folkepartis forslag ville vi jo komme til at gavne mange, som egentlig ikke rimeligt burde gavnes af en lettelse i jordskatterne, idet mange mennesker i dag sidder med noterede landbrugsejendomme som lystejeendomme og dermed ville kunne indkassere 800 kr. lige ned i lommen.

Venstre vil stemme for det forslag, som er fremsat af fremskridtspartiet, og som vi selv fremsatte forrige år. Vi stemmer imod kristeligt folkepartis ændringsforslag, og vi stemmer for flertallets ændringsforslag.

Maisted (FP):

Når man hører denne debat, så skulle man jo tro, vi havde fremsat et lovforslag om skatteforhøjelser. Hvis der ikke er nogen, der er klar over det, så skal jeg minde om, at der er tale om skattelettelser på 400 mill. kr., og vi har altså ikke intentioner om

[Maisted.]

— og har heller ikke tænkt på — at lægge tryk på nogen andre, for at de skal opkræve pengene i yderligere indkomstskatter.

Det, det drejer sig om, er, at erhvervslivet får lettet deres produktionsomkostninger, og det undrer mig i allerhøjeste grad, at hr. Jens Møller ikke vil være med til at hjælpe byerhvervslivet, men hellere vil give tilskud til sommerhuse med landbrugspligt.

Vi har landbrug, og vi har byerhvervet, og for det tredje er der reelt tale om huslejenedsættelser, når man nedsætter skatterne på grundværdien. Alt i alt er der her tale om skattelettelser. Der er tale om i beskedent omfang at komme vores betrængte produktionsapparat til hjælp, og der er også tale om at komme ældre medborgere til hjælp ved at give dem en smule huslejettelser, hvilket de jo i højeste grad kunne trænge til efter den behandling, de har fået af dette ting.

Aase Olesen (RV):

Jeg tror ikke, det fører ret mange steder hen at fortsætte diskussionen med hr. Maisted. Hr. Maisted har prøvet i udvalget at påvise, at de besparelser, som skulle kunne opnås her, kunne komme ind blot ved sparede lønudbetalinger. Det viste sig, at det ikke kunne være tilfældet, og så sagde man flot: ja men så kan man bare spare pengene på social- og sundhedsvæsen, på undervisning og kultur — uden overhovedet at konkretisere besparelserne.

Det, der bringer mig herop igen, er, at jeg noterede med stor glæde, at kristeligt folkepartis formand, hr. Jens Møller, tog skarpt afstand fra fremskridtspartiets forslag, og samtidig beklagede hr. Jens Møller — og det er jeg enig med ham i — at en så stor skatteomlægning skulle vedtages med en enkelt stemmes flertal. Det er at spille hasard, sagde hr. Jens Møller, og det er jeg enig i. Hertil er kun at sige, at hvis kristeligt folkeparti stemmer efter den meget fornuftige indstilling, som formanden har til fremskridtspartiets forslag, så sker der ikke noget, så spiller folketinget ikke hasard på torsdag. Jeg appellerer hermed til kristeligt folkeparti som socialliberalt parti om at leve op til sit parlamentariske ansvar.

Hagen Hagensen (KF):

Det forekommer mig desværre, at vi er kommet forholdsvis langt væk fra det, sagen drejer sig om, gennem en række af de bemærkninger, der er faldet. Der er tale om, at man ønsker at få lagt et loft over den skat, der kan udskrives på jord til amtskommunen i form af grundskyld. Jeg synes, det er en naturlig ting, at man drøfter det. Det kan man have hver sin mening om, men at nå frem til, at der skulle være tale om, at det skal koste den almindelige befolkning flere hundrede millioner kroner, det er at se helt væk fra det, det drejer sig om i realiteten. Som jeg nævnte i mit første indlæg, kommer det faktisk alle til gode, at man letter skatten på jord til amtskommunen. Det gælder ikke blot dem, der ejer den, det gælder også dem, der lejer jord. Der er tale om, at vi i årenes løb, ikke mindst i de senere år, har fået ganske oppustede værdier på jord ganske mange steder, og derved er skattens byrde blevet tungere. Derfor er det naturligt, at man prøver på at lette byrden.

Jeg skal lade ligge, om der visse steder skal ske en udjævning, hvis man ikke kan finde frem til tilstrækkelig mange besparelser — man har da lov til at prøve herpå i hvert fald. Men jeg vil gerne vende mig imod, at man siger, at der skulle ligge noget socialt afbalanceret i det ændringsforslag, som kristeligt folkeparti har stillet. Det er blevet påvist i adskillige indlæg her i dag, at det gør der aldeles ikke. Det vil i visse tilfælde være en foræring, man yder, ved at yde beløb op til 800 kr. til personer eller til ejendomme, som i hvert fald ikke falder ind under det normale kriterium for produktionssteder.

Må jeg lige have lov til at gøre et par bemærkninger i anledning af hr. Buchart Petersens indlæg. Det var vel ikke så meget ham, der holdt talen, som det var talen, der holdt ham. Vi kan naturligvis en anden gang tale om skattereform og skat efter evne, men når man taler om, at her vil man klemme lejerne ved lejerforhøjelser i disse dage, samtidig med at man hjælper os — derved forstås altså grønne og røde godsejere, og hvem der ellers hører dertil — så er det jo helt forkert, for også for lejerne gælder det, at hvis de i disse dage skulle føle sig klemt, kunne det jo være meget rart, om der

[Hagsa Hagensen.]

skete en lettelse derved, at deres amtskommunale grundskyld blev sat ned. Det smitter af også på dem.

Jeg synes her, der er tale om noget rimeligt og fornuftigt, og det skulle man egentlig have tak for at ville søge at gennemføre, ikke det modsatte.

Jens Møller (KrF):

Ministeren drog visse konsekvenser af min tale. Derfor bliver jeg nødt til at tage ordet igen for at undgå misforståelser. Han glemte åbenbart, at jeg indledte min tale med at sige, at kristeligt folkeparti går principielt ind for afskaffelse af skat på produktionsmidler, også på landbrugsjord, men at vi bortset fra dette mener, det er et dårligt forslag. Begge dele må med, og derfor kan man ikke ud fra min tale slutte noget som helst med hensyn til vor stillingtagen ved tredje behandling. Vi vil afveje de to ting imod hianden og derefter træffe vores beslutning.

Jeg beklager, at venstre fremturer i at afvise vort forslag. Det er dog en kendsgerning, hvis man sætter sig ned og regner efter, at det vil være et bedre forslag for langt de fleste landbrug, nemlig de små og mellemstore landbrug.

Z spørger, om vi ikke vil hjælpe byerhvervene. Jo, det vil vi meget gerne, men det lyder mærkeligt i en fremskridtsmands mund, at det skulle være at hjælpe byerhvervene at sørge for, at de personlige skatter stiger. Det er dog ikke lige den tone, man hører fra den side til daglig.

De konservative taler, som andre har gjort, om denne foræring på 800 kr. Ja, det er muligt, der er nogle, der vil få de 800 kr., som ikke burde have dem, men hellere give 800 kr. til nogle stykker end at give over 100.000 kr. til nogle godsejere med nultrækprocent, som i hvert fald ikke trænger til dem.

Sigsgaard (VS):

Hr. Jens Møller holdt før en bevægende tale om, hvor asociale fremskridtspartiets forslag er. Nu har han meddelt os, at det sandeligt ikke behøver at medføre, at kristeligt folkeparti stemmer imod dette asociale forslag. Jeg synes, der er grund til at sige tak for den oplysning.

Jeg skal i øvrigt sige i anledning af en bemærkning fra venstres ordfører, at nu kører venstre igen på den med, at man er imod skat på produktionen, nej, skatten skal lægges på de færdige varer. Venstre er jo ikke imod indkomstskatten. Vil venstres ordfører da mene, at indkomstskatten ikke er en skat på produktionen? Jeg synes, det er en mærkværdig argumentation, som vi skal høre på på dette punkt år efter år; det kan kun tjene som skalkeskjul for, at man ønsker at tilrane sig nogle fordele til visse mere besiddende grupper i befolkningen på bekostning af den øvrige befolkning.

Der bruges andre tricks i denne debat, f. eks. at man siger: ja men lejerne får da også noget. Men glemmer fuldstændig, at hvis man regner ud, hvor mange kvadratmeter grund og hvor stor grundværdi hver enkelt lejers andel svarer til, så er det kun en meget lille del sammenlignet med en almindelig landbrugsejendom for slet ikke at tale om de godsejerbesiddelser, som debatten i så høj grad drejer sig om.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ove Jensen) (FP):

Både indenrigsministeren og hr. Buchart Petersen beskæftigede sig meget med de store jordbesiddere, spildte meget krudt på det. Nu er det jo sådan, at de kun for 1 pct.s vedkommende vil få gavn af denne skattelettelse. Hvorfor ikke tale noget mere om dem, som for 99 pct.s vedkommende vil få denne fordel? Disse andre er f. eks. yngre, nyetablerede landmænd, der har store vanskeligheder med at klare sig økonomisk bl. a. på grund af det EF-forlig, som nylig er indgået, som socialdemokratiet har tilsluttet sig, og som medfører, at der tillades nationale støtteordninger i andre lande. De har store vanskeligheder på grund af, at landbrugsejendommene er kommet op i alt for høj en pris på grund af kapitalvindingsskatten, som socialdemokratiet også ønsker at opretholde.

Hvorfor ikke tale om de store fordele, som mange pensionister vil få ved ordningen her? Der er mange tilfælde, hvor pensionister er nødsaget til at sælge deres hus. Hvorfor ikke tale noget om dem? Og alle de andre, både landmænd og erhvervsdrivende inden for industri og håndværk, som af en eller anden årsag har

[Ove Jensen.]

uheld i bedriften og af den grund har svært ved at betale disse høje grundskatter. Hvorfor ikke beskæftige sig noget mere med dem, som virkelig har nogen betydning, i stedet for at bruge alt sit krudt på 1 pct.? Det synes jeg ville have været mere formålstjenligt, hvis man havde gjort det.

Til hr. Karl Nielsens bemærkninger om at vi kun har 1 eller 2 repræsentanter i hvert amt, vil jeg sige, at det er da rigtigt, men det er nok også tilstrækkeligt til, at man i de fleste tilfælde er begyndt at tænke sig noget mere om, før man bruger penge til alt muligt. Amterne har i hvert fald været godt med til at forøge de offentlige udgifter.

Thomas Have (S):

Der har et par gange i debattens løb været talt om, at man skulle tro, vi nærmede os jul, og det er selvfølgelig ikke rigtigt, men jeg kan da se, at der er tændt en masse julelys i hele højre side af salen.

Hr. Hagen Hagensen talte før så smukt om, at dette forslag ville medføre, at en masse af de lejere, som havde fået besked om forhøjelse af deres huslejer, nu på grund af dette forslag ville blive lettet. Jeg vil gerne bede hr. Hagen Hagensen om at fortælle mig, hvor meget lejerne i København og Frederiksberg bliver lettet i deres huslejer på grund af dette forslag. På forhånd tak.

(Kort bemærkning).

Maisted (FP):

Vi har fremlagt nogle gennemarbejdede besparelsesforslag i udvalget, og jeg vil godt gøre fru Aase Olesen opmærksom på, at vi går selvfølgelig ind for åbne udvalgs møder, men jeg var ikke klar over, at vi skulle til at referere fra disse udvalgs møder. Så er der noget, jeg har misforstået for nogle dage siden i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Hr. Thomas Have ved godt på forhånd, at der påhviler ikke grundejerne grundskyld til amtet i København og på Frederiksberg, og jeg har derfor udtalt mig uden at nævne disse to kommuner. Det lå også i det, jeg sagde før, hvis hr. Thomas Have havde lyt-

tet helt efter. Det er ude omkring i amterne, det sker, og det var det, jeg sagde.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Der var en sag, som var lidt uden for dagsordenen, men som jeg glædede mig over. Det var den bemærkning, hr. Maisted kom med, at han refererede ikke fra udvalgs møder. Så er der i hvert fald én fra fremskridtspartiet, der ikke refererer derfra, og det skal man kun være glad for, for det mener jeg også er en god skik.

Hr. Maisted sagde, at erhvervslivet skulle lattes. Jeg har ikke i denne debat hørt nogen som helst tal for, i hvilket omfang erhvervslivet skal lattes. Jeg synes bare, det er en frase i denne situation at tale om, at erhvervslivet skal lattes, for det er faktisk så små ting, når det endelig kommer til stykket, hvis man endelig skal lette erhvervslivet. Hvis man havde mere velvilje på andre områder, kunne man måske lette erhvervslivet meget bedre. Det har ikke lige netop noget med dette lovforslag at gøre.

Hr. Jens Møller sagde, at jeg drog konsekvenser af det, hr. Jens Møller sagde her fra talerstolen. Må jeg sige til hr. Jens Møller, at jeg tog ordene for deres pålydende, og når jeg drog en konsekvens, så var det, fordi det var velvalgte ord, fordi det var ord, som jeg selv kunne have udtalt, som en socialdemokrat kunne have sagt her fra talerstolen. Jeg synes ikke, hr. Jens Møller skal tage os det ilde op, at vi understreger, når der bliver sagt noget fornuftigt, der falder i tråd med, hvad vi mener. Vi mener altså, at hr. Jens Møller må være enig med os.

Når hr. Jens Møller siger, at han godt vil overveje sagen, så håber jeg, at den overvejelse fører til det resultat, som jeg drog som konsekvens af hr. Jens Møllers bemærkninger, og jeg er helt tryk ved den overvejelse, som hr. Jens Møller vil foretage, for jeg er helt enig med hr. Jens Møller i, at det er urimeligt at give skattelettelse på et tidspunkt, hvor det ikke netop er tiden at gøre det.

Hr. Ove Jensen sagde, at vi skulle hellere tale om de pensionister, der måtte gå fra hus og hjem. Hvad er det for pensionister, der skal gå fra hus og hjem? Har hr. Ove Jensen nogen eksempler på, at pensionister, som kan udnytte den lovgivning, der her i

[Indenrigsministeren.]

folketinget er vedtaget, hvorefter man kan få tinglyst gæld i ejendommen, har måttet gå fra deres hus og hjem på grund af ejendomsbeskatningen? Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne have eksempler nævnt herfra; så vil jeg gerne tage mig af de eksempler, hvis det virkelig er tilfældet.

Må jeg endelig sige til hr. Ove Jensen, at enten man synes om det eller ej, er situationen den, at fremskridtspartiet med sit forslag forøger den direkte beskatning med 400 mill. kr., som sammenlagt med en yderligere skatteudskrivning i amterne giver en udskrivning på 900 mill. kr. på den direkte skat, hvilket giver en langt, langt større kommuneskatteudskrivning. Det vil sige, at den direkte skat bliver meget højere, men det er åbenbart også fremskridtspartiets program.

Må jeg til allersidst sige til hr. Ove Jensen: når vi endelig skal til at støtte landbruget, lad det så endelig ske ad fordøren og ikke ad bagdøren.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Til indenrigsministerens bemærkninger om pensionisterne skal jeg svare, at det er jo sådan, at de ikke benytter sig af den ordning, der er med, at de kan få disse skatter tinglyst. Det vil de ikke, de kan ikke nænne det, det hele skal være i behold til deres børn, og derfor lider de hellere afsavn, end de benytter sig af den ordning. Det gælder selvfølgelig ikke for alle, men det gælder for en meget stor andel af disse pensionister.

Med hensyn til den sidste påstand om, at indkomstskatterne ved dette forslag vil blive forøget, så har vi jo utallige gange gjort opmærksom på, at det er hensigten, at amtet skal spare disse penge, og vi tror også, der er en meget god vilje til ude i amterne at spare disse beløb. Jeg gad nok se de amtsråd, som vil være villige til at sætte indkomstskatterne op til næste år. Der er trods alt blevet en anden tendens her i landet med hensyn til skatteforhøjelser, end der har været tidligere.

Vi har ikke på nogen måde udtalt os om, at det skulle være en landbrugsstøtte, dette forslag, det er der ikke tale om.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Til hr. Maisted blot dette: Jeg har ikke refereret fra noget udvalgs møde. Det, jeg har refereret til, er et bilag, som er fuldt offentligt tilgængeligt, det er bilag 2 til lovforslag nr. 115. I dette bilag gøres der rede for, hvordan fremskridtspartiet forestiller sig at man skal fordele besparelserne, og det lyder i al sin gribende enkelthed:

„Social- og sundhedsvæsen kr. 100 mill.

Sygehusvæsen kr. 250 mill.

Undervisning og kultur kr. 200 mill.

I alt kr. 550 mill.“

Det var det, der fik mig til at sige, at man overhovedet ikke har set konkrete besparelsesforslag fra fremskridtspartiet.

Aksel Pedersen (V):

Det, der får mig op, er indenrigsministerens ord om landbrugsstøtte. Her er der ikke tale om landbrugsstøtte. Her er tale om en skat, der er steget, samtidig med at man har hævet grundværdierne, og vi stiller spørgsmålsmaalstegn ved, om det er rimeligt at lade den skat blive ved med at stige.

I øvrigt synes jeg, at diskussionen hele tiden drejer sig uden om, at de fire femtedele af den lettelse, der ligger her, ligger ikke på landbruget.

Indenrigsministeren omtalte de skattefri landbrugsboliger. Det må vist være en forglemmelse med hensyn til, hvordan skattelovgivningen omkring landbrugsboligerne er. Der er ikke tale om, at boligerne er unddraget grundskatter.

(Kort bemærkning).

Maisted (FP):

Jeg tror nok, fru Aase Olesen vil give mig ret i, at der er en vis argumentation, der følger med et stykke papir, og der har også været henvist til andre bilag end det, fru Aase Olesen refererer til. Vi brugte dog, skal vi sige noget i retning af en halv time eller tre kvarter til at gennemdiskutere og argumentere for disse tal. Så det er en billig argumentationsform at sige, at der kun har været fremlagt et stykke papir. Der var også en argumentation, fru Aase Olesen.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg synes, hr. Ove Jensen burde holde sig

[Indenrigsministeren.]

for god til at slynge en påstand ud i luften uden nogen som helst baggrund, nemlig i spørgsmålet om pensionister, der gik fra hus og hjem på grund af ejendomsskatterne. Hr. Ove Jensen har ingen som helst baggrund for at komme med en sådan påstand, men siger nu bare: man vil ikke benytte den mulighed, man har. Der er altså ikke tale om nogen som helst eksempler.

Må jeg så endelig sige til hr. Ove Jensen: hvis amterne har mulighed for at spare 400 mill. kr. uden hensyn til nedsættelse af grundskatterne, så falder den direkte beskatning, idet man udnytter maksimalt den grundskyldsbeskatning, man har.

Endelig til hr. Aksel Pedersen: jeg har aldrig nogen sinde talt om, at der var skattefrie landbrugsboliger. Jeg har talt om, at der var en favorstilling for stuehuse og den tilliggende jord; det var det, jeg sagde, det var det, jeg mente med de ord, jeg kom med.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Jeg ved ikke, om indenrigsministeren vil have mig til at nævne navne på de pensionister, jeg kender, som på grund af de høje grundskatter har solgt deres hus, som de har haft råd til at bo i gennem hele livet — pensionister, som må leje en billig lejlighed og bo ussel på deres gamle dage. Det er i hvert fald ikke min mening her at fremdrage navne på disse personer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1
forkastedes med 148 stemmer mod 8.

§ 1, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod

dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af omlægningen af det kommunale regnskabsår til kalenderåret.

(Lovforslag nr. 220. Fremsat 13/5 75. Første behandling 22/5 75. Betænkning 3/6 75).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

§§ 1-10, ændringsforslaget, § 11, således ændret, og §§ 12-14 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om lægemidler.

(Lovforslag nr. 49. Fremsat 28/1 75. Første behandling 25/2 75. Betænkning 13/6 75).

Der var stillet 27 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.